

Høringsnotat fra Det internasjonale SRHR-nettverket og Nettverket mot skadelige skikker

Høringsnotat fra Det internasjonale SRHR-nettverket og Nettverket mot skadelige skikker til Utenriks- og forsvarskomiteen Prop. 1 S (2023-2024)

Det internasjonale SRHR-nettverket og Nettverket mot skadelige skikker takker for muligheten til å komme med skriftlig innspill. Nettverkene har følgende innspill:

Bistandsbudsjettet må utgjøre 1 % av BNI

Regjeringen foreslår nok en gang et budsjett under 1% av Norges bruttonasjonalinntekt, til tross for at behovene i verden øker drastisk samtidig som Norges inntekter anslås å fortsette å ligge langt over normalen. Som i fjor foregår årets komitébehandling mot en bakgrunn av krig i Europa, men også en rekke andre kriser som stadig vies mindre oppmerksomhet. Mer enn hver femte bistandskrone går enten til å støtte Ukraina eller til flykningiltak i Norge. Det er bra at Norge gir omfattende støtte til Ukraina og flykningiltak i Norge, men dette kan ikke gå på bekostning av annen humanitær bistand og utviklingssamarbeid. Det siste årets dreining i budsjettet mot Ukraina og flykningiltak har, i tillegg til den humanitære skjevfordelingen, gått hardt utover flere viktige tematiske poster som utdanning, helse og likestilling.

Det internasjonale SRHR-nettverket og Nettverket mot skadelige skikker ber Utenrikskomiteen anmode regjeringen å:

- Øke det totale bistandsbudsjettet med 3,1 milliarder kroner slik at det utgjør 1% av anslått BNI for 2024.
- Sørge for at kostnader til flykningiltak i Norge ikke går på bekostning av 1% til bistand.

Den totale støtten til SRHR må øke fra 2023-nivå

Samtidig som seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) gjennomgående i budsjettet trekkes frem som en viktig prioritering, kuttet det likevel i støtte til viktige SRHR-aktører som GFF og UNAIDS, og de videreførte bevilgningene valutajusteres heller ikke. Det ser derfor ut som at det er en nedgang i SRHR-midler sammenlignet med 2023.

En reell satsing på SRHR er helt nødvendig for å forhindre den negative utviklingen vi ser i kjølvannet av pandemien, med økning av seksuell og kjønnsbasert vold, mødre- og spedbarnsdødelighet, uønskede graviditeter, farlige aborter og barneekteskap. I tillegg til at behovene øker, ser vi også omfattende motstand mot seksuelle rettigheter globalt, og velorganiserte og velfinansierte anti-rettighetsgrupper jobber for å begrense kvinners rett til å bestemme over egen kropp, skeives rettigheter og unges tilgang til helhetlig seksualitetsundervisning. Samtidig innsnevres ytringsfriheten og organisasjonsfriheten til de sivilsamfunnsorganisasjonene som jobber mot dette tilbakeslaget. Norge er i en sjelden posisjon ved at SRHR har tverrpolitisk støtte. Vi må bruke denne enigheten til å støtte de sivilsamfunnsaktørene som jobber for å ivareta SRHR i land med betydelig vanskeligere arbeidsvilkår. Dette gjelder særlig å sikre støtte til de kontroversielle SRHR-områdene abort, seksualitetsundervisning og kjønns- og seksualitetsmangfold.

Det internasjonale SRHR-nettverket og Nettverket mot skadelige skikker anmoder Utenrikskomiteen om å:

- Minimum øke Kapittel 160 Helse, Kapittel 152 Menneskerettigheter, Kapittel 164 Likestilling og Kapittel 170 Sivilt samfunn slik at de er inflasjons- og valutajusterede.

Det internasjonale SRHR-nettverket og Nettverket mot skadelige skikker ber Utenrikskomiteen om følgende merknad:

- Utenrikskomiteen ber Regjeringen styrke og synliggjøre finansieringen av SRHR i forbindelse med 30-årsmarkeringen av ICPD, og totalt bevilge mer enn NOK 1,8 milliarder (2022-nivå) til SRHR i 2024.

Kuttene i støtte til GFF må reverseres

Norge har i mange år støttet arbeidet for helsesystemstyrking og universell helsedekning, med seksuell og reprodutiv helse som en viktig komponent. Her har Den globale finansieringsfasiliteten for kvinners, barns og ungdoms helse (GFF) vært en særlig relevant kanal, slik utenriksdepartementet skriver i budsjettproposisjonen. Norad har også trukket frem GFF som et godt verktøy for å oppnå norske mål i sin interne evaluering. Til tross for gode resultater legger regjeringen opp til redusert støtte gjennom GFF fra neste år og begrunner dette med «budsjettsituasjonen på posten». «Budsjettsituasjonen» dreier seg mest sannsynlig om at neste års allokering også må dekke GAVI-betalinger som ble utsatt i to budsjetttrunder i forbindelse med inndekning av kostnader til flyktningtiltak i Norge. Ved å øke bevilgningen på posten kan man ta høyde for disse utsatte betalingsforpliktelsene uten å redusere norske ambisjoner for global helse.

Det internasjonale SRHR-nettverket og Nettverket mot skadelige skikker ber Utenrikskomiteen anmode regjeringen å:

- Øke bevilgningen til global helse i Kapittel 160 Post 70, minimum slik at norsk støtte til GFF kan videreføres på samme nivå som tidligere (600 millioner NOK årlig)
- Klargjøre hvor mye av bevilgningen for 2024 som allerede er bundet opp av utsatte utbetalinger.

Kuttene på Kapittel 161 Utdanning må reverseres

Det er positivt at kjønnsbasert vold, inkludert skadelige skikker, listes som en prioritering av Regjeringen, men det er urovekkende at det samtidig foreslås betydelige reduksjoner på Kapittel 161 Post 70 Utdanning. Utdanning av jenter er en av de viktigste verktøyene vi har for å redusere tidlig og uønsket tenåringsgraviditet, samt skadelige skikker som barneekteskap.

Det internasjonale SRHR-nettverket og Nettverket mot skadelige skikker ber Utenrikskomiteen anmode regjeringen å:

- Øke Kapittel 161 Post 70 Utdanning med minst 100 millioner kroner.

Følgende medlemmer fra nettverkene stiller seg bak høringsnotatet:

Sex og politikk
Redd Barna
Kirkens Nødhjelp
Strømmestiftelsen
Plan
KFUK-KFUM Global
FOKUS
Care Norge
SAIH

SEXOPOLITIKK

SAIH | Studentenes og Akademikernes
Internasjonale Hjelpfond

Om Det internasjonale SRHR-nettverket

Det internasjonale nettverket for seksuell og reproduktiv helse og rettigheter (SRHR) er et nettverk av norske organisasjoner og enkeltmedlemmer, med formål å fremme seksuell og reproduktiv helse og rettigheter. Nettverket har et entydig fokus på globale utfordringer.

Om Nettverket mot skadelige skikker

Nettverket mot skadelige skikker er et nettverk av norske sivilsamfunnsorganisasjoner, internasjonale forskere og relevante aktører som arbeider for å forebygge og respondere til skadelige skikker som barneekteskap og kjønnslemlestelse i utviklings- og humanitære kontekster. Nettverket har et fokus på de negative sosiale normene og kjønnsnormene som driver disse praksisene.